שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

עברית ולשון · כיתה ח' · שם העצם ושם התואר: דפי עבודה בשתי רמות · רמה מתקדמת

שם העצם: סוגים, מין ומספר, נפרד ונסמך

ענו על כל השאלות. בשאלות שבהן מבקשים נימוק או הסבר, כתבו משפט שלם.

קראו את הקטע:

בקיץ שעבר נסענו לגליל. בבוקר הראשון טיפסנו על הר מירון, ובדרך ראינו עדר של עיזים ולהקת ציפורים. מהפסגה נשקף נוף מרהיב, וחשתי שמחה גדולה וגם קצת עייפות. בערב ישבנו ליד שולחן העץ שבחצר הבית, ואמא של נועה סיפרה לנו על ילדותה בכפר.

1. (זיהוי) מצאו בקטע שמות עצם וכתבו אותם בטבלה: שניים בכל שורה.

סוג השם	דוגמאות מהקטע
שם פרטי	
שם כללי מוחשי	
שם מופשט	
שם קיבוצי (שם של קבוצה)	

2. (מין) קבעו את מינו של כל שם עצם (זכר או נקבה), והוכיחו בעזרת שם תואר מתאים. דוגמה: עיר: נקבה (עיר גדולה).

לילה · שולחנות · ביצים · אבן · מקום · שנה

3. (הסבר) מה מלמדות המילים "לילה" ו"שולחנות" על הקשר בין סיומת המילה לבין המין שלה? איך בכל זאת אפשר לקבוע את המין?

4. (מספר) כתבו ברבים: מילה, אישה, שנה, חלון, אב, רחוב. מה משותף לכל הצורות שקיבלתם?

5. (צורה זוגית) כתבו בצורה זוגית: יום, שבוע, שנה, פעם. ואחר כך הסבירו: מה ההבדל בין "שבועיים" לבין "שבועות"?

6. (נפרד ונסמך) השלימו את הטבלה. השורה הראשונה היא דוגמה.

צורת נפרד	צורת נסמך	צירוף סמיכות
בית	בית	בית ספר
בתים		
ילדה		
מכונה		
שנים		
ימים		

7. (יידוע ורבים בסמיכות) כל הצירופים כתובים לא נכון. תקנו אותם, ואחר כך כתבו את הכלל.

הבית ספר · בית ספרים · עורכי דינים · החדר מורים · ההמכונת כביסה

8. (נטייה) כתבו כל צירוף במילה אחת עם כינוי קניין. דוגמה: הספר שלו ← ספרו.

הכיתה שלנו · החברים שלו · העיר שלנו · הבית שלהם · המשפחה שלי · הידיים שלה

ומה ההבדל בין "ספרו" לבין "ספריו"?

9. (אתגר: שם פעולה) גזרו שם פעולה מכל פועל וציינו את הבניין: כתב, דיבר, הדליק, התנדב. כתבו משפט עם אחד מהם.

10. (כתיבה) כתבו שלושה עד ארבעה משפטים על טיול שהייתם בו. השתמשו לפחות בשם מופשט אחד, בצירוף סמיכות מיודע אחד ובשם עצם נטוי אחד, וסמנו אותם.